

Descobrim els nostres drets

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP:

Descobrim els nostres drets
I. Catalunya. Departament de Benestar i Família
1. Drets dels infants – Ensenyament
342.7-053.2:373

© Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
1a edició: novembre de 2003
Tiratge: 2.000 exemplars
Dipòsit legal: B-47.327-2003
Disseny i producció: 9.disseny

PRESENTACIÓ

El Departament de Benestar i Família, a través de l'Observatori de la Infància i l'Adolescència, analitza les necessitats i condicions generals de la vida dels infants i adolescents, i elabora propostes d'actuacions i programes dirigits a la millora del seu benestar. Com a responsable del Departament, em plau de fer la presentació d'aquest llibre que, amb el títol *Descobrim els nostres drets*, s'adreça a famílies i persones educadores per tal de, d'una banda, donar a conèixer els drets dels infants i, d'una altra banda, ajudar-los a reflexionar sobre aquest tema amb activitats adreçades a les diferents edats.

El nostres infants són els ciutadans de demà. Si volem un país lliure i responsable, integrat i respectuós amb la diversitat, hem de saber fer-los partícips dels valors que regeixen la vida en comunitat. En aquest llibre trobareu materials que ens poden ajudar a conèixer el contingut de la Convenció dels drets dels infants aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides i suggeriments perquè pugueu treballar, conjuntament amb ells, els drets i la responsabilitat de cadascú.

Conèixer els propis drets és la millor manera d'aprendre a respectar els drets dels altres.

Irene Rigau i Oliver
Consellera de Benestar i Família

DE QUÈ CONSTA?	7
INTRODUCCIÓ	9
BLOC 1	12
Gaudir de tots els drets	
BLOC 2	16
Interès superior de l'infant	
BLOC 3	20
Dret a la pròpia identitat	
BLOC 4	24
Dret a gaudir d'un bon nivell de vida	
BLOC 5	28
Dret a tenir salut	
BLOC 6	32
Infants amb discapacitat	
BLOC 7	36
Dret a ser estimat	
BLOC 8	40
Dret a l'educació	
BLOC 9	44
Dret a ser educat per a la pau	
BLOC 10	48
Dret al joc i l'esbarjo	
BLOC 11	52
Dret a no ser explotat	
BLOC 12	56
Dret a expressar-se	
BLOC 13	60
Dret a tenir accés a una informació adequada	
BLOC 14	64
Els drets que volem tenir	

ÍNDEX

DE QUÈ CONSTA?

Davant de cada article o grup d'articles hi ha una fitxa genèrica que enuncia el dret a treballar, l'explica i reproduïx el text corresponent de la Convenció.

Cada article o grup d'articles de la Convenció té tres fitxes assignades:

- fins a 6 anys
- de 6 a 12 anys
- de 12 a 18 anys.

Cada fitxa té tres apartats:

- **Activitat** concreta (**adreçada als infants i adolescents**)
- **Deure** corresponent al dret (**la recomanació i que fa l'infant i adolescent d'aquest dret**)
- ▼ **Indicacions** per a les famílies i persones educadores (**anotacions que responen als objectius que es volen descobrir i treballar**).

INTRODUCCIÓ

És fonamental difondre i donar a conèixer els drets dels infants, perquè aquests són sovint desconeguts o oblidats. Els infants i adolescents han d'estar informats tant dels seus drets com dels problemes actuals que en deriven.

Tots els homes i dones som dipositaris del dret irrenunciable a la nostra autodeterminació com a éssers, sense limitació de cap mena. Aquest dret fonamental no pot ignorar-se ni transgredir-se per raons d'edat, sexe, origen social, ètnic, creença o qualsevol altra condició personal. I els nens i les nenes no en són cap excepció, sigui quina sigui la seva situació. Tots ells són subjectes de drets inalienables, sense la garantia dels quals no pot ser respectada la seva dignitat com a persones.

La diferència de condició de cadascú i l'existència de característiques personals prou diverses entre els individus no suposa cap obstacle ni cap especial privilegi o protecció per a ningú, sinó el reconeixement complet de totes les potencialitats de la persona. Per la via de la descoberta i de l'enriquiment de perspectives que ens dóna la diferència, s'obre un ampli ventall de possibilitats per aprendre de la diversitat i de tota la seva riquesa.

Cal incentivar el camí dels infants cap a la lliure descoberta del seu entorn, educant en la diversitat, és una experiència que ens pot permetre gaudir de la pluralitat de situacions que la societat actual ens ofereix.

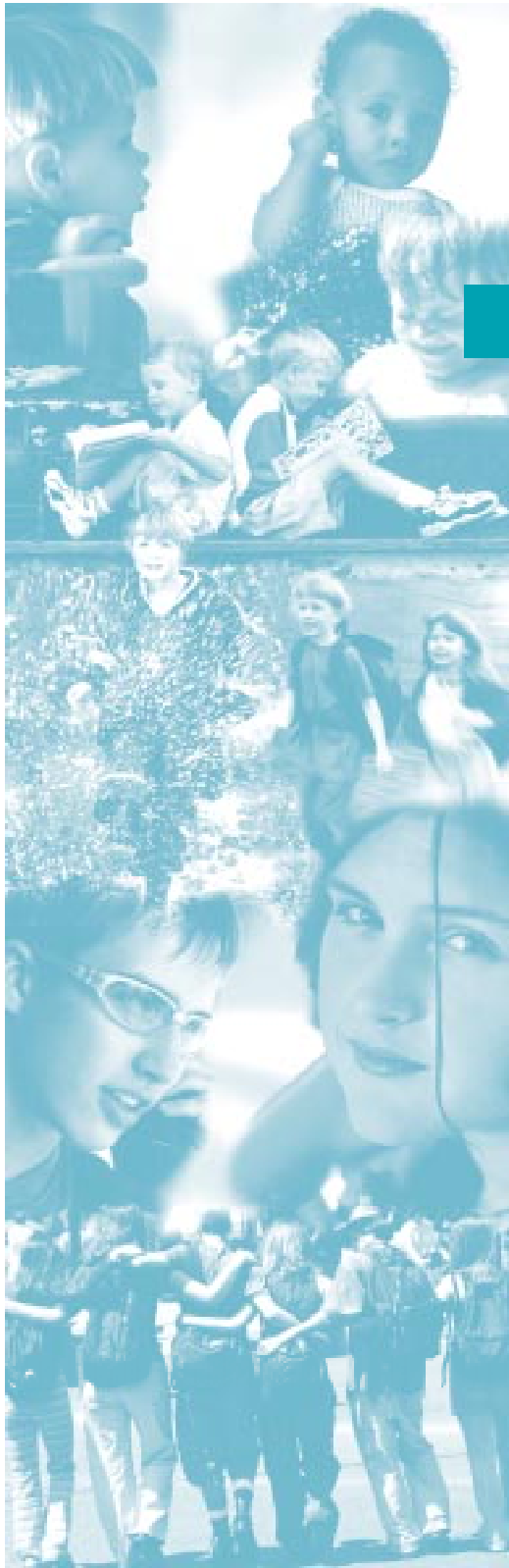
Les famílies i les persones educadores els hem d'acompanyar en el coneixement dels instruments que els han d'ajudar en aquest camí. És important que els nostres infants i adolescents coneguin la Convenció dels Drets del Infants aprovada per l'Assemblea general de les Nacions Unides. Caldrà que hi participin activament, que critiquin constructivament, que puguin proposar alternatives i que diguin si consideren que aquests Drets els reconeixen com a seus, o si en plantegen d'altres de no previstos que a ells els semblin importants. Els caldrà també reivindicar els seus drets en el seu medi social, començant per la gent més propera i, quan sigui possible, fent-la participar en un projecte comú. Això els permetrà compartir la feina feta i els resultats obtinguts. Així, els infants i adolescents ampliaran la seva perspectiva sobre els valors i les actituds que cal tenir en compte per afavorir el desenvolupament de totes les potencialitats que tenen com a nens, nenes, nois i noies, que els permetrà tenir una actitud crítica enfront de les injustícies i les desigualtats de tota mena. S'adonaran que tots els nens i nenes no viuen com ells, que arreu del món els infants i adolescents

INTRODUCCIÓ

tenen problemes i necessitats diferents i que els drets per prioritzar, en cada cas, s'hauran de valorar en relació amb l'entorn en el qual viuen i amb les seves condicions socials.

Proposem posar els infants i adolescents en situació d'elaborar projectes que tindran com:

- Informar, sensibilitzar, amb la possibilitat de consultar diferents documents, i afavorir la recerca i la comprensió. Mitjançant també enquestes, qüestionaris, etc. (fase de descoberta).
- Reflexionar a partir de la descoberta de certes qüestions com la cooperació, la justícia, etc., amb l'objectiu d'encaminar l'infant a través d'interrogants a la recerca de respostes (fase d'anàlisi).
- Definir projectes, activitats i cercar els mitjans necessaris per a dur-los a terme (fase d'acció).

BLOCS

BLOC 1

Gaudir de tots els drets

Igual que les persones adultes, tots els nens i nenes del món han de ser considerats com a persones que tenen drets.

Com que pel fet de ser infants fa menys temps que som en aquest món no tenim gaire informació ni experiència, a vegades no sabem ben bé com van les coses, i per raons com aquestes no podem viure sols. I, així, ens han de cuidar, ens han d'ensenyar, i ens han de fer una mica de cas i, sobretot, ens han d'estimar. A casa, a l'escola, al nostre barri o al nostre poble, amb els amics, a l'esplai... a tots els llocs on vivim ens cal protecció i acompanyament.

La societat en què vivim és com una xarxa gegant, on donem i rebem. Per un bon funcionament i benestar de la nostra societat, tenim drets i deures a què acollir-nos.

Art. 2

Tots els drets s'apliquen a tots els infants sense cap excepció. L'Estat té l'obligació de protegir l'infant de qualsevol forma de discriminació i de prendre les mesures necessàries per a afavorir el respecte dels seus drets.

Art. 4

És obligació de l'Estat adoptar les mesures necessàries per donar efectivitat a tots els drets reconeguts en aquesta Convenció.
Fins a 6 anys.

● Activitat

Els infants del meu carrer

Lletra de Josep Maria Espinàs

(Música tradicional alemanya de la cançó <<Cada dia al dematí>>)

Els infants del meu carrer
volen jocs, volen somriure;
Els infants del meu carrer
volen créixer i viure bé.

Un company per fer tabola,
una casa i una escola.
Els infants del meu carrer
volen créixer i viure bé.

Els infants de la ciutat
volen pares ben alegres;
Els infants de la ciutat
volen pau i germandat.

Si la pau sempre fa falta,
ho direm amb veu ben alta.
Els infants de la ciutat
volen pau i germandat.

Us proposem aprendre aquesta cançó. Esteu d'acord amb el què diu?
Segur que sí, doncs, ànims i a cantar-la ben fort!

Els infants cantem cançons
perquè els homes ens escoltin;
els infants cantem cançons
perquè els homes siguin bons.
Si cantant el pit s'eixampla,
també el cor es fa més ample.
Els infants cantem cançons
perquè els homes siguin bons.

Cada infant del meu país
obre els ulls amb esperança;
cada infant del meu país
té el desig de ser feliç.
I que es pugui fer una vida
cadascú a la seva mida.
Cada infant del meu país
té el desig de ser feliç.

■ Deure

Pel carrer veig persones molt diferents, altes i baixes, grasses i primes, negres i blanques, unes que parlen en català i d'altres que no entenc el que diuen, però ens entenem d'altres maneres, és divertit que tots siguem diferents!

I és important que jo les vulgui tal com són, perquè tothom pugui ser feliç.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
La Convenció és més que un instrument jurídic, és una visió de la infantesa i és un instrument pedagògic. És un mitjà per conèixer la realitat, per créixer, per prendre responsabilitats, i és una eina per comunicar-nos amb els nens i nenes amb els quals convivim cada dia.

▼
Aquest drets, en la majoria dels casos, no són coneguts pels nostres infants, ni tan sols a vegades pels adults.

▼
Comprendre la noció de dret a partir dels desitjos dels infants expressats a la cançó.

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

▼
La Convenció és més que un instrument jurídic, és una visió de la infantesa i és un instrument pedagògic. És un mitjà per conèixer la realitat, per créixer, per prendre responsabilitats, i és una eina de diàleg amb els nens i nenes amb els quals vivim cada dia.

▼
Aquests drets, en la majoria dels casos, no són coneguts pels nostres infants, a vegades ni tan sols pels adults.

▼
Comprendre la noció de dret i de no discriminació. A partir de les diferències, establir un debat per veure quines són les necessitats (drets), remarcant que són iguals per a tots els infants, independentment de les característiques de cadascú.

● Activitat

Anem de recerca

Construiu-vos aquesta graella en un full i busqueu entre els vostres companys i companyes tres persones que compleixin com a mínim 6 d'aquestes condicions. Apunteu el seu nom a la llista.

Busca una persona	Persona 1	Persona 2	Persona 3
1. Que el seu aniversari sigui a la tardor			
2. Que el seu nom comenci per A			
3. Que sigui més alta que tu			
4. Que tingui com a mínim 2 germans/es			
5. Que hagi nascut en un municipi amb mar			
6. Que el seu color preferit sigui el blau			
7. Que jugui a futbol			
8. Que li agradi dibuixar			
9. Que no li agradin els cigrons			
10. Que s'ho passi bé llegint còmics			
11. Que li molesti tenir els peus mullats			
12. Que li agradi anar d'excursió a la muntanya			

Després pots comentar els resultats amb la resta del grup.

Tot i que cadascú de vosaltres és diferent, segurament hi ha coses que tots necessiteu. Penseu quines d'aquestes coses us sembla que poden ser els vostres drets.

■ Deure

M'agrada que els altres m'acceptin tal com sóc i que respectin les meves idees, els meus gustos, etc.

Per això penso que és molt important que jo també faci el mateix amb la resta de persones.

● Activitat

A continuació teniu una llista de coses que, sens dubte, són útils per a la vostra vida, examineu-les amb atenció i reflexioneu sobre elles:

1. El menjar nutritiu
 2. Un televisor
 3. La possibilitat d'expressar la teva opinió
 4. Un dormitori propi
 5. Diners per gastar com vulguis
 6. Viatges de vacances
 7. Un ordinador
 8. Aire net
 9. Una bicicleta
 10. Aigua potable
 11. Llibertat per practicar la teva religió
 12. Dolços i llaminadures
 13. Atenció mèdica
 14. Una escola digna
 15. Roba de moda
 16. Espais per al joc i el lleure
 17. Protecció contra els maltractaments
 18. Calçat esportiu
 19. Llibres de diversió i còmics
 20. Una calculadora escolar.
- a) Viviu en un país que no pot proporcionar-vos tots aquests «articles», poseu-vos d'acord en petits grups per prescindir de 6.
- b) És una època difícil i s'han de fer restriccions. No hi ha més remei que prescindir de 6 «articles» més i quedar-vos només amb 8.
- c) Poseu en comú la vostra decisió amb la resta de grups. Quins articles heu abandonat en la primera ronda? I en la segona? Us heu posat d'acord fàcilment? Per què?
- Sabríeu distingir entre desitjos i necessitats?
- Les necessitats bàsiques poden considerar-se drets?

■ Deure

Hem de saber quins són els nostres drets i hem de defensar que siguin garantits per a tots els infants del món. Hem de saber també gaudir-ne amb responsabilitat i generositat.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

La Convenció és més que un instrument jurídic, és una visió de la infantesa i és un instrument pedagògic. És un mitjà per conèixer la realitat, per créixer, per prendre responsabilitats, i és una eina de diàleg amb els nois i noies amb qui convivim cada dia.

Aquests drets, en la majoria dels casos, no són coneguts pels nostres nois i noies, a vegades ni tan sols pels adults.

L'activitat proposada ha de servir per comprendre quins són els seus drets més fonamentals i imprescindibles.

BLOC 2

Interès superior de l'infant

Si alguna vegada hi ha un accident, o una gran malaltia, o algun perill, els nens i les nenes hem de rebre ajuda de seguida, sobretot els més petits.

L'interès superior de l'infant serà el principi que guiarà aquells que tenen la responsabilitat de la nostra educació i orientació, aquesta responsabilitat pertoca abans de tot als nostres pares.

Art. 3

Qualsevol decisió que afecti un infant ha de tenir plenament en consideració l'interès superior d'aquest. L'Estat ha d'assegurar a l'infant la protecció i la cura necessàries si els seus pares o les altres persones responsables no ho poden fer.

● Activitat

Com tenen cura de nosaltres?

Penseu en totes aquelles coses que la vostra mare, el vostre pare, els avis o les persones amb qui viviu fan cada dia per tenir cura de vosaltres, perquè vosaltres estigueu bé i pugueu créixer.

■ Deure

Jo, per créixer, necessito que tinguin cura de mi i em protegeixin d'allò que em pot ser perjudicial. És per això que he d'escoltar i fer cas del que em diuen per ajudar-me, però també haig d'explicar el que necessito, el que m'agrada, el que vull fer, etc.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
Cal que ajudem a entendre i acceptar la necessitat que tenen com a nens i nenes de gaudir d'una protecció i atenció específiques, per tal de poder desenvolupar-se de forma saludable i normal en totes les seves dimensions, un procés en el qual els infants també han de poder participar (escoltant, aprenent, preguntant, opinant, etc.).

▼
L'activitat proposada està encarada a reflexionar sobre totes les atencions que reben els infants, perquè puguin créixer i madurar de forma òptima (podem parlar de l'alimentació, de l'escola, de quan estem malalts, de les coses que podem escollir, etc.). La idea és parlar d'accions en concret que es fan pel seu propi bé: Per què pensen que les fan? Quines altres coses haurien de fer? I ells, què han de fer com a infants?

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

Cal que ajudem a entendre i acceptar la necessitat que tenen com a nens i nenes de gaudir d'una protecció i atenció específiques per tal de poder desenvolupar-se de forma saludable i normal en totes les seves dimensions, un procés en el qual els infants també han de comprometre's a participar (escoltant, preguntant, opinant, decidint, etc.).

La sopa de lletres és un mitjà per induir a parlar sobre les necessitats dels infants, tenint present que les preguntes plantejades poden servir de guia.

● Activitat

Aquí podeu trobar sis necessitats que teniu els nens i les nenes per poder créixer de forma sana i normal:

M	N	O	H	L	J	U	G	A	R	D
O	E	C	V	E	Z	T	G	I	D	E
R	E	D	U	C	A	C	I	O	J	C
E	L	I	I	L	F	T	U	A	X	I
S	A	L	U	T	A	T	I	M	B	D
P	T	N	E	M	I	L	A	E	F	I
E	S	X	O	P	I	N	A	N	I	R
C	E	T	G	M	Z	R	A	J	J	X
T	U	T	A	G	I	T	M	A	R	V
E	B	F	Z	T	J	P	O	R	H	N

- Creieu que falten coses? Quines?
- Penseu que tots els nens i nenes tenen satisfetes aquestes necessitats? Per què?
- Què es podria o s'hauria de fer?

Podeu fer grups petits i anar responnent les preguntes. Després podeu fer un debat amb tots els companys i companyes del grup.

■ Deure

Ara que començo a fer-me gran m'adono que per als adults sóc una persona molt important, perquè em donen el que necessito per a poder créixer.

Crec que és bo escoltar els grans i col·laborar amb ells, explicant les meves idees, el que m'agrada fer, el que necessito.

● Activitat

Responen les preguntes següents seguint els passos que s'indiquen:

PREGUNTES

- A. Quina penseu que és la diferència entre ser considerat «subjecte» o «objecte»?
- B. Com penseu que se us considera a vosaltres?
- C. Penseu en situacions que es donin al vostre voltant en què hi ha una «manipulació dels infants» (publicitat, per exemple).

PASSOS A SEGUIR

- 1a Penseu i responen les preguntes en un full de forma individual.
- 2a Cerqueu-vos una parella i comenteu les vostres respostes. Compareu-les i responen la pregunta amb les aportacions de tots dos.
- 3a Ara, ajunteu-vos amb una altra parella i feu el mateix.
- 4t Posada en comú: cada grup exposarà les seves respostes i posteriorment les comparareu: són totes iguals?

■ Deure

És important que ens responsabilitzem de la nostra pròpia vida. Encara que no siguem adults nosaltres també ens hem de formular els nostres propis criteris i expressar allò que sentim.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Entendre i acceptar la necessitat que tenen com a nens i nenes de gaudir d'una protecció i atenció especial, per tal de poder desenvolupar-se de forma saludable i normal en totes les seves dimensions, un procés en què ells i elles també han de comprometre's a participar (escoltant, opinant, decidint, etc.).

Cal que ajudem a entendre i a acceptar la necessitat que tenen com a nois i noies de gaudir d'una protecció i atenció específiques, per tal de poder-se desenvolupar de forma saludable i adequada en totes les seves dimensions, un procés en què ells i elles també han de comprometre's a participar (escoltant, opinant, decidint, etc.).

▼
Cal despertar l'interès dels nois i noies perquè s'impliquin activament en el seu procés de maduració.

▼
Generar actituds pràctiques de responsabilitat vers la pròpia vida.

BLOC 3

Dret a la pròpia identitat

Tots els nens i nenes hem de saber qui som i d'on som. Les persones que ens envolten ens han de dir pel nostre nom.

Tots tenim un lloc en aquest món, mai no hi ha hagut una persona igual, ni abans, ni després de cadascú de nosaltres. Som, per tant, únics i preciosos.

Art. 7

L'infant té dret a un nom des del naixement. També té el dret d'adquirir una nacionalitat i, en la mesura que sigui possible, de conèixer els seus pares i de poder ser criat amb ells.

Art. 8

L'Estat té l'obligació de protegir i, si cal, de restablir la identitat de l'infant, en cas que fos privat de part o de tots els elements de la seva identitat, com el nom, la nacionalitat i els vincles familiars.

● Activitat

Avui és el dia d'en/de na.....

Us convidem a explicar als vostres companys coses sobre vosaltres, perquè us puguin conèixer una mica més.

Podeu parlar de:

- els vostres noms i cognoms
- on heu nascut
- a on viviu
- la vostra família (pares, avis, oncles, etc.)
- el que us agrada fer quan no esteu a l'escola (a les tardes, durant les vacances...).

També podeu portar fotografies vostres, la joguina o el conte que més us agrada.

■ Deure

M'agrada donar-me a conèixer als companys i companyes i explicar coses sobre mi, que m'escoltin i que em preguntin. Penso que a ells també els agrada que els conegui i explicar-me les seves coses.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
És pretén que els infants prenguin consciència de la seva identitat i de tot allò que la pot definir, com a forma d'autoafirmació.

▼
Motivar els infants perquè s'interessin per conèixer la identitat dels altres, com a base per a l'acceptació i respecte a les persones que els envolten.

▼
Aquesta activitat està pensada perquè es faci d'una forma personalitzada, donant protagonisme a cada infant. Cal motivar els nens i nenes perquè els faci il·lusió per donar-se a conèixer i parlar sobre ells mateixos, i alhora s'interessin per les coses dels altres.

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

És pretén que els nens i nenes prenguin consciència de la seva identitat i de tot allò que la pot definir, com a forma d'autoafirmació.

Cal acceptar i respectar la identitat de la resta de les persones.

La dinàmica va dirigida a reflexionar i debatre sobre la situació de molts infants que no gaudeixen del reconeixement del seu nom o nacionalitat, moltes vegades a causa de la guerra.

● Activitat

Buscant la identitat

- Cada un dels participants s'ha de confeccionar una targeta com aquesta. Exemple:

<i>Maria</i>	
Tinc 10 anys	Sóc de Barcelona
M'agrada: patinar, anar al cine i les matemàtiques <i>(també pots dibuixar-ho)</i>	

- Aparelleu-vos amb algú del grup i, l'un a l'altre, us amagueu la targeta per la sala, de la manera següent:
Ho podeu fer per torns: primer un de cada parella amaga la targeta del company i l'altra persona ha de trobar-la seguint les indicacions, per exemple, de «fred - calent». Després ho podeu fer al revés.
- Ja tenim la nostra identitat! Tots i totes en tenim?
Sabeu que hi ha nens i nenes al món que no tenen identitat definida o que l'han perduda com vosaltres abans? Què penseu sobre això?
- En el moment de cercar la identitat es pot posar un temps límit, per tal que hi hagi persones que no la trobin. Això pot donar molt joc en el debat posterior.

■ Deure

Tenir una identitat em fa sentir una persona especial, una persona única, i encara més quan els altres me la reconeixen. Entenc que jo també haig d'acceptar i respectar la identitat dels altres, i m'agrada fer-ho.

● Activitat

1. Busqueu els significats de les paraules «estereotip» i «prejudici». Comenteu la resposta amb els companys i les companyes per veure si esteu tots d'acord amb les definicions que han sorgit.
2. En petits grups, penseu si en el vostre entorn us heu trobat en situacions en què hi hagi estereotips i prejudicis només pel nom o la nacionalitat de les persones.
3. Per què penseu que això es produeix?

■ Deure

Reconèixer i respectar la identitat de les persones és un deure que tots i totes tenim, el qual ha de néixer del nostre interès per conèixer els altres.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
És pretén que els nois i noies prenguin consciència de la seva identitat i de tot allò que la pot definir, com a forma d'autoafirmació.

▼
Cal acceptar i respectar la identitat de la resta de les persones.

▼
Fugir dels estereotips i prejudicis en relació amb la identitat personal.

BLOC 4

Dret a gaudir d'un bon nivell de vida

Els nens i les nenes no podem fer totes les coses igual que els grans, per això ens han d'ajudar i cuidar. Ens han de tractar bé i hem de tenir l'oportunitat d'aprendre i ser feliços.

Tenim dret a tenir una vida digna, a desenvolupar-nos físicament, mentalment, moralment, espiritualment i socialment d'una manera sana i normal, com també en condicions de llibertat i dignitat.

Art. 27

Tot infant té dret a beneficiar-se d'un nivell de vida adequat per al seu desenvolupament i és responsabilitat primordial dels seus pares i mares que li proporcionin. És obligació de l'Estat adoptar mesures apropiades perquè aquesta responsabilitat pugui ser assumida i que ho sigui de fet, si cal mitjançant el pagament de la pensió alimentària.

● activitat

«Jo puc dir que visc bé, entre d'altres coses perquè visc en una casa amb la gent que m'estima. Potser és el lloc on millor em trobo i més còmodeestic.»

Feu un dibuix per ensenyar als vostres companys i companyes com és el lloc on viviu, com és casa vostra.

Després, els dibuixos, els podeu penjar a una paret per decorar-la i sobretot observar les diferències i semblances entre tots els dibuixos.

■ Deure

Els meus pares em donen allò que em cal per poder viure bé.

Jo haig de tenir present el que fan per a mi, alhora que procuro amb la meva actitud que ells també visquin bé.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
Cal treballar per a entendre la importància de tenir un nivell de vida adequat per poder-se desenvolupar de manera òptima, el qual és responsabilitat primerament dels pares o tutors. El nivell de vida de les persones és determinat per diferents aspectes, com ara: l'alimentació, la sanitat, la família, l'habitatge i la roba, entre d'altres.

▼
Els infants també han de contribuir, dintre de les seves possibilitats, en la qualitat de vida de les persones que els envolten, acceptant i respectant a tothom, reconeixent i valorant els esforços dels altres per al seu benefici, col·laborant en tot allò que puguin.

▼
L'activitat es dirigirà cap a la reflexió sobre els elements que defineixen el nivell de vida de les persones, a partir del diàleg amb els infants, posant un interès destacat en el tema de l'habitatge.

de 6 a 12 anys

● Activitat

1r Penseu i comenteu amb la resta del grup les següents preguntes:

- Què entenem per gaudir d'un « bon nivell de vida » ?
- Quines coses defineixen el nivell de vida d'una persona ?

2n Inventeu-vos una història en la que els protagonistes siguin nens i nenes que no gaudeixin d'un bon nivell de vida. També ho podeu fer amb un dibuix.

Tots i totes les podeu llegir per la resta de companys i companyes o bé ensenyar-los els dibuixos que heu fet.

■ Deure

Ja sé que els meus pares són els responsables de què jo tingui un bon nivell de vida i pugui dir que visc bé.

Reconec el que fan per mi i col·laboro en el que puc per millorar el nivell de vida de la nostra família.

Indicacions ▼

▼
Cal entendre la importància de tenir un nivell de vida adequat per poder-se desenvolupar de manera òptima, el qual és responsabilitat primerament dels pares o tutors. El nivell de vida de les persones és determinat per diferents aspectes, com l'alimentació, la sanitat, la família, l'habitatge i la roba, entre d'altres.

▼
Els infants també han de contribuir en la qualitat de vida de les persones que els envolten dintre de les seves possibilitats, acceptant i respectant a tothom, reconeixent i valorant els esforços dels altres per al seu benefici, col·laborant en tot allò que puguin...

▼
Treballar el concepte «nivell de vida» a partir de les preguntes plantejades. Es pretén, però, que es generi un debat a partir de les respostes dels participants.

▼
Fer un exercici de creació literària que possibiliti el treball de la capacitat empàtica.

● Activitat

Feu una partida al ping-pong?

Un noi o una noia llegeix atentament les dues situacions presentades, primer una i després l'altra, i es pregunta: això és qualitat de vida?

La sala està dividida en dues parts: el «sí» i el «no». Escolta les dues situacions i col·loca't al fons de la part que tu vulguis defensar.

Ara ja pot començar el joc...

Mitjançant una pilota, que s'haurà d'anar llançant d'un camp a l'altre, s'organitzen els torns de paraula, de tal manera que la persona a qui se li doni la pilota exposarà la seva opinió i un cop acabi la passarà a algú de l'altre camp que farà el mateix. Quan algú pensi que els arguments de l'altre equip l'estan convençant, haurà d'avançar tantes passes com convençut estigui, fins i tot pot canviar-se de camp.

SITUACIÓ A

En Jordi és un home de negocis de 35 anys que gairebé tot el dia se'l passa treballant. La feina, per a ell, ho és tot, cosa que ha fet que guanyi molts diners i pugui permetre's tenir molts luxes. Viu sol en un àtic de 150 m² i els caps de setmana se'ls passa davant de l'ordinador de la seva torre vora el mar, acabant feines pendents. Cada dimarts de 19.00 a 20.00h té hora amb el doctor Rovira, un prestigiós psicòleg. La feina l'ofega: «vostè té estrès, prengui's unes vacances», li diu el doctor. Però en Jordi té massa feina, no es pot permetre aquest luxe.

SITUACIÓ B

L'Anna és una dona de 42 anys, vídua i amb tres fills, un de 20, un de 16 i un de 14 anys. El seu marit fa temps que va morir i ella manté tota la família amb el seu sou. Treballa en una fàbrica, marxa de casa a les 6 del matí i molts dies no hi torna fins a les 10.00 h de la nit, ja que a les tardes fa la neteja de diversos locals. Pot veure poc els seus fills, però les estones que estan junts intenten fer el major nombre de coses possibles. També li agradaria tenir més temps per a ella mateixa i algun dia poder dormir més de 6 hores, ja que normalment es lleva del llit cansada.

■ Deure

Necessitem un nivell de vida òptim per tal de desenvolupar-nos adequadament, aquest ens l'ha d'assegurar la família.

Nosaltres tenim el deure de reconèixer i valorar tot allò que se'ns possibilita per gaudir d'aquest bon nivell de vida.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Cal treballar per a entendre la importància de tenir un nivell de vida adequat per poder-se desenvolupar de manera òptima, el qual és responsabilitat primerament dels pares, mares o tutors. El nivell de vida de les persones és determinat per diferents aspectes, com ara: l'alimentació, la sanitat, la família, l'habitatge i la roba, entre d'altres.

▼
Els infants també han de contribuir en la qualitat de vida de les persones que els envolten dintre de les seves possibilitats, acceptant i respectant a tothom, reconeixent i valorant els esforços dels altres per al seu benefici, col·laborant en tot allò que puguin...

▼
La dinàmica vol esdevenir un punt de reflexió sobre el nivell de vida de les persones a partir de dues situacions concretes, partint de la pràctica: dialogar i fomentar la presa de decisions.

BLOC 5

Dret a tenir salut

Tots els nens i nenes necessitem menjar, viure en una casa, anar a cal metge quan estem malalts i que ens deixin jugar amb els amics.

Tenim dret a gaudir dels beneficis de la Seguretat Social i a créixer i desenvolupar-nos en bona salut. Les autoritats públiques han de vetllar perquè això es compleixi i han de suprimir totes les pràctiques tradicionals que siguin perjudicials per a la nostra salut.

Art. 24 Salut i serveis mèdics

L'infant té dret a gaudir del nivell de salut més elevat possible i que se li ofereixin serveis mèdics i de rehabilitació. L'Estat ha de preocupar-se especialment de l'atenció primària i de la medicina preventiva, de la informació a la població, com també de la disminució de la mortalitat infantil. Els estats estimularan, en aquest sentit, la cooperació internacional i s'esforçaran a assegurar que cap infant sigui privat del dret a tenir accés a serveis de salut eficaços.

Art. 26 Seguretat Social

L'infant té dret a beneficiar-se de la Seguretat Social, incloent-hi les assegurances socials.

● Activitat

Es mostren dibuixos que representen hàbits saludables i no saludables, com, per ex.:

- infant fent esport // infant estirat al sofà veient la TV
- conjunt de verdures i fruites // hamburguesa greixosa
- és de nit i un infant dorm // és de nit i un infant juga
- un infant enfadat i jugant sol // infants contents jugant tots junts
- un metge posant una vacuna
- algú fumant
- infant llegint
- fa molt fred i estem tapats // fa fred i estem en màniga curta

Pinteu els dibuixos que penseu que ens ensenyen coses per poder estar més sans.

■ Deure

Per estar sa cal que jo també faci coses.

Haig de menjar bé i de tot, he de fer esport, haig d'estar content i jugar amb els meus amics.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
La salut representa el benestar físic, mental i social de les persones, el qual depèn, principalment, de la voluntat personal quant a l'adquisició d'hàbits saludables i el desenvolupament de pràctiques preventives.

▼
Treballar el concepte de salut emfatitzant la idea de prevenció i responsabilitat personal vers aquesta.

▼
Abans de passar a fer l'activitat proposada és necessari que hi hagi un diàleg previ amb els infants per tal de definir i aclarir el concepte. És convenient que els infants expressin el què saben, han vist, han sentit,... sobre el fet d'estar sa, i serà a partir de les seves aportacions que construirem el discurs.

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

▼
La salut representa el benestar físic, mental i social de les persones, el qual depèn principalment de la voluntat de la persona quant a l'adquisició d'hàbits saludables i el desenvolupament de pràctiques preventives.

▼
Treballar el concepte de salut emfatitzant la idea de prevenció i responsabilitat personal vers aquesta.

▼
Mitjançant la creació de la cartilla de vacunacions és pretèn despertar l'interès i la curiositat de l'infant pel que fa a la seva salut i més concretament en aquelles coses que poden fer-se com a prevenció, com és el cas de les vacunes.

● Activitat

Quan parlem de salut sempre pensem en la malaltia, però tenir salut és més que no estar malalt, la salut és preveure abans que curar. És per això que està directament relacionada amb com ens alimentem, els nostres hàbits higiènics, la nostra relació amb els altres, etc., i també amb les vacunes que de vegades ens posen.

1. Informeu-vos de quines són les vacunes obligatòries a Catalunya.
2. Construïu-vos la vostra cartilla de vacunació, indicant quines són les vacunes que ja us han posat i quan us heu de posar les que us falten.

■ Deure

Puc dir que estic sa quan el meu cos i la meva ment estan en forma, i perquè això sigui així cal que tingui cura de mi mateix; haig de menjar bé, descansar, fer exercici, jugar amb els amics, etc.

● Activitat

1. En petits grups definiu el concepte de salut, pel que fa a l'alimentació, al descans, a l'esport, a l'exercici físic, a l'oci...
2. Llegiu les vostres definicions a la resta de grups, són totes iguals? Esteu d'acord amb tot el que s'ha dit?

■ Deure

Parlem de salut quan ens referim al fet de gaudir d'un benestar físic, mental i social, que depèn principalment de nosaltres, ja que és preveure abans que curar. Tenim, doncs, el deure de ser responsables de la nostra salut.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
La salut representa el benestar físic, mental i social de les persones, el qual depèn principalment de la voluntat de la persona quant a l'adquisició d'hàbits saludables de vida i el desenvolupament de pràctiques preventives.

▼
Treballar el concepte de salut emfasitzant la idea de prevenció i la responsabilitat personal vers aquesta idea.

▼
Reflexió al voltant del concepte de salut a partir de les seves percepcions i coneixements. Com a punt de partida del debat utilitzarem les definicions que han donat els diferents grups. Els nens i les nenes que no

BLOC 6

Infants amb discapacitat

podem caminar, o que no hi veiem o que no hi sentim bé, o els que ens costa més d'aprendre o d'expressar-nos, hem de ser tractats igual de bé. I, quan cal, ens han d'ajudar. Així podrem fer les coses de cada dia.

Els infants amb discapacitat tenen dret a tenir la millor vida possible igual que tots els infants.

Art. 23 Infants amb discapacitat

L'infant mentalment o físicament disminuït té el dret de beneficiar-se d'atencions especials, com també d'una educació i d'una formació apropiades que li permetin una vida plena i decent, en condicions que assegurin la seva dignitat, i perquè pugui arribar al grau d'autonomia i d'integració social més elevat possible.

● Activitat

Et convidem a jugar amb els teus companys i companyes a aquests jocs, que potser t'ajuden a entendre una mica més com se senten les persones amb alguna disminució.

- Endequina qui és? Amb els ulls tapats intentarem esbrinar de quin company es tracta.
- Ens comuniquem fent mímica. Intentarem explicar als altres una paraula fent gestos (podem imitar animals, esports,....)
- Corre, corre que t'atrapen. Amb els peus lligats de dos en dos juguem a tocar i parar.

■ Deure

Hi ha nens i nenes que els costa més que a mi fer algunes coses perquè no hi veuen, no hi senten, tenen problemes per moure's o per explicar les coses.

Però a mi també hi ha algunes coses que em costen de fer.

Entenc, doncs, que cal que els estimi igual que a la resta de nens i nenes.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

Reconèixer les habilitats i limitacions de les persones, partint de les de cadascú, constitueix el primer pas cap a l'acceptació de les persones amb alguna disminució. És important transmetre la idea que tothom té la necessitat de dur una vida integrada i adaptada al seu medi social. S'ha de facilitar que els infants es relacionin amb les persones diferents amb una actitud d'acceptació i suport.

Aquest petit recull de jocs pretén ser un element de treball de la capacitat empàtica, concretament amb relació als infants amb les persones amb discapacitat.

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

▼
Reconèixer les habilitats i limitacions pròpies, constitueix el primer pas cap a l'acceptació de les persones amb alguna disminució. És important transmetre la idea que tothom té la necessitat de dur una vida integrada i adaptada al seu medi social. S'ha de facilitar que els infants es relacionin amb els altres amb una actitud d'acceptació i suport envers les persones diferents a ells.

▼
A partir d'allò que coneixen, se'ls ajuda a reflexionar sobre les persones amb disminució, més concretament sobre aquelles dificultats afegides amb les quals es troben habitualment.

● Activitat

Reflexioneu sobre les qüestions que us planteja aquest bloc i ho poseu en comú amb la resta de companys i companyes.

1. Pensa amb els diferents tipus de disminucions que coneixes. Coneixes algú que en pateixi alguna? Amb quins problemes penses que es troba?
2. Fes memòria sobre les coses que pots fer en un dia normal, com penses que ho faries si no hi veïssis, ni hi sentissis o no et poguessis moure?. Amb quins problemes et trobaries? Què proposes per alleugerir-los?

■ Deure

Els nens i nenes que pateixen alguna discapacitat es troben algunes vegades amb dificultats, perquè hi ha coses que no estan pensades per a ells. Però de vegades aquestes dificultats tenen a veure amb la seva relació amb els altres, que no els acaben d'acceptar.

Jo haig de saber acceptar tothom amb les seves habilitats i les seves limitacions, de la mateixa manera que m'agradaria que els altres m'acceptin i m'ajudin davant de les meves dificultats.

● Activitat

Analitzem les barreres arquitectòniques del nostre entorn:

1. En petits grups feu una visita pel vostre entorn immediat, observant i anotant tots aquells aspectes que penseu que són barreres arquitectòniques.

En tot moment heu de procurar posar-vos en el lloc d'un noi o noia amb discapacitat, per tal d'entendre millor la seva situació.

2. Reuniu-vos tots els grups i compareu les vostres llistes per veure si coincideixen.
→ Si se'n té la possibilitat, que un membre de cada grup faci el recorregut en cadira de rodes.

■ Deure

La situació de les persones amb disminució ens planteja diferents limitacions en el seu desenvolupament personal, encara que de vegades som nosaltres mateixos, la societat en general, qui estableix aquests límits.

Tenim el deure d'acceptar totes les persones igual, reconeixent les seves habilitats i limitacions, i en la mesura que puguem, contribuir a la normalitat de la seva vida.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Reconèixer les habilitats i limitacions de les persones, partint de les de cadascú, constitueix el primer pas cap a l'acceptació de les persones amb alguna disminució. És important transmetre la idea que tothom té la necessitat de dur una vida integrada i adaptada al seu medi social. S'ha de facilitar que els infants es relacionin amb els altres amb una actitud vers les persones diferents a ells d'acceptació i suport.

▼
Treball d'anàlisi de la realitat.

▼
Introduir l'activitat parlant de les persones amb disminució i de les dificultats amb què poden trobar-se. Cal difondre el concepte de «barreres arquitectòniques». Igualment cal treballar la diferència entre discapacitat física, psíquica i sensorial, i prendre consciència dels diferents graus d'afectació.

BLOC 7

Dret a ser estimat

Els nens i les nenes hem d'estar amb els nostres pares o tutors, i amb les persones que ens estimen. Per això cal ajudar i tenir cura d'aquells que no en tenen.

Hem de viure sota la protecció i la responsabilitat dels nostres pares i, en tot cas, en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material. La societat i les autoritats públiques tindran una cura especial envers els nens i nenes sense família o que estiguin mancats de mitjans adequats de subsistència.

Art.18 Responsabilitat dels pares

La criança dels fills és responsabilitat principal i conjunta del pare, la mare o tutors, i l'Estat els ha d'ajudar a exercir aquesta responsabilitat. Els ha de proporcionar un ajut apropiat perquè puguin criar el fill o la filla.

Art. 20 Protecció dels infants privats del seu ambient familiar

És obligació de l'Estat assegurar una protecció especial als infants privats del seu ambient familiar i assegurar que puguin beneficiar-se d'alternatives apropiades que substitueixin l'atenció familiar, tenint en compte l'origen cultural de l'infant.

● Activitat

L'àlbum de les nostres famílies

Per construir aquest àlbum necessiteu fer diverses feines:

- Un dibuix de la vostra família, i, si en sabeu, escriviu el nom de cada persona que heu dibuixat.
- També dibuixeu un company o companya del grup de cos sencer. Haureu de fixar-vos molt bé en tots els detalls de la persona perquè gairebé sigui una fotografia!
- Fareu les tapes de l'àlbum amb el material que vulgueu.

■ Deure

M'agrada molt que la meva família i els meus amics i amigues m'estimin i m'ho demostrin.

Em sembla que ells també volen que tingui cura d'ells i els digui que els estimo.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
Entendre la necessitat que tenen els infants d'amor i comprensió per a un bon desenvolupament de la seva personalitat. És responsabilitat dels pares procurar assegurar que l'infant creixi en un ambient d'afecte i de seguretat.

▼
Reconèixer i valorar la pròpia família com aquelles persones que ens estimen i tenen cura de nosaltres.

▼
Aprendre i comprendre les diferents tipologies de «família». A partir dels dibuixos de la família de cada nen i nena es pretén conèixer els diferents tipus d'organitzacions familiars (podem ampliar-ho amb exemples a partir de fotografies) i treballarem en direcció al respecte de totes elles.

▼
Cada nen i nena tindrà un dossier en el qual hi haurà l'original del dibuix de la seva família. També es pot fer un muntatge on apareguin tots els nens i nenes del grup, a partir dels dibuixos que cada infant ha fet: serà un dibuix de tots i totes, fet per tots i totes. Els adults que hi participin també haurien de sortir-hi.

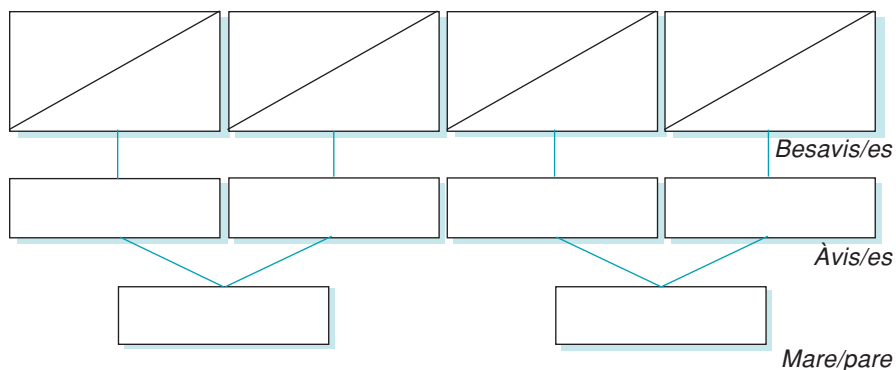
de 6 a 12 anys

● Activitat

Us convidem a investigar una mica sobre la vostra família, preguntant als pares/mares, avis/àvies... sobre qui eren i com vivien els vostres avantpassats.

Després ompliu aquest arbre genealògic amb les dades que hagueu obtingut. També el podeu fer en gran (ex.: cartolina), de forma que tothom pugui mirar els de la resta de companys i companyes.

Amb els companys i companyes, podeu ensenyar-vos els diferents arbres genealògics i fer les preguntes que vulgueu.

■ Deure

És una sort tenir una família que ens estima i ens dóna tot el que necessitem.

Per això hem de tenir cura i estimar la nostra família, les persones que viuen amb nosaltres i els nostres amics i amigues i totes aquelles persones amb qui ens relacionem habitualment.

Indicacions▼

- ▼ Entendre la necessitat que tenen els infants d'amor i comprensió per a un bon desenvolupament de la seva personalitat. És responsabilitat dels pares assegurar que l'infant creixi en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material.
- ▼ Reconèixer i valorar la pròpia família com a persones referents que ens estimen i tenen cura de nosaltres.
- ▼ L'activitat en si té la intenció de despertar l'interès de l'infant per voler conèixer coses sobre la seva família. És necessari que els pares, les mares o els familiars en general col·laborin en la confecció de l'arbre, aportant les dades que es necessiten (principalment nom i cognoms, però, si pot ser, es podria ampliar assenyalant: quan van néixer, a què es dedicaven, on vivien, etc.).

● Activitat

Buscar fotografies d'escenes familiars, que podeu trobar en revistes, etc.

1. Observeu i analitzeu les diferents escenes familiars que se us mostren.
 - Responen tots al que enteneu per família?
 - Per quins membres estan formades?
 - Quin paper o rol juga cadascú dels membres dintre del nucli familiar?
 - Penseu que poden haver-hi altres models d'organització familiar?
2. Agrupeu-vos amb tres persones més i contrasteu les vostres dades i opinions.
3. Posad en comú amb la resta de grups.

També podeu passar-vos les escenes familiars per escrit entre vosaltres, i cada grup representar-ne una.

■ Deure

Totes i tots necessitem amor i comprensió per a un bon desenvolupament de la nostra personalitat, i la família i els amics són principalment qui ho fa possible, els qui procuren que tinguem tot el que ens cal per ser feliços.

Tenim, doncs, el deure d'estimar i tenir cura dels nostres familiars i amics.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Entendre la necessitat d'amor i comprensió que tenen els infants per a un bon desenvolupament de la seva personalitat. És responsabilitat dels pares i de les mares assegurar que l'infant creixi en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material.

▼
Reconèixer i valorar la pròpia família com aquelles persones que ens estimen i tenen cura de nosaltres.

▼
Analitzar diferents models d'organització familiar afavorint el respecte vers els diferents tipus de famílies.

▼
L'anàlisi es pot fer sobre les escenificacions de cada grup com si fos un joc de rol.

BLOC 8

Dret a l'educació

Els nens i les nenes volen saber com són les coses i conèixer el món. A l'escola els ho han d'ensenyar, per poder ser lliures i responsables.

Els infants tenim dret a l'educació sobre la base del principi d'igualtat d'oportunitats. L'educació ha de ser obligatòria i gratuïta i ens ha d'estimular i facilitar la formació continuada.

Els infants també tenim dret a ser orientats escolarment i professionalment. La disciplina i les normes a l'escola han de respectar els nostres drets i la nostra dignitat.

Art. 28 Educació

L'infant té dret a l'educació. És obligació de l'Estat proporcionar educació primària obligatòria i gratuïta, també fer l'ensenyament superior accessible a tothom i vetllar per tal que la disciplina escolar es basi en el respecte a la dignitat de l'infant.

● Activitat

AVUI FEM UN MURAL... *Una escola de colors*

Imagina't que per un moment poguessis construir la teva escola ideal. Tanca els ulls i pensa com seria, quines coses tindria, quines no, els colors de les parets, les persones que hi serien, etc.

Entre tot el grup parleu del que us heu imaginat, i intenteu inventar-vos una escola on tots vosaltres us sentíssiu còmodes.

- Pintem el dibuix de l'escola que ens hem inventat entre tots i totes en un mural.
- Podem retallar revistes, diaris, postals, fotografies de nens i nenes i enganxar-les en el mural.
- Podem preguntar al grup si els agrada anar a l'escola, qué fan, com és la seva escola.

L'adult pot anar recollint les idees dels infants en un dibuix del tipus mural, que després poden pintar els nens i enganxar-hi fotos d'infants prèviament retallades de revistes.

■ Deure

A l'escola m'ho passo d'allò més bé, aprenc moltes coses interessants i jugo amb els amics i amigues.

És important, però, saber escoltar quan estem a classe i quan estem al pati. També hem de preguntar el que no entenem i explicar les idees que nosaltres tenim.

● fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
Treballar en direcció al reconeixement de l'educació per part de l'infant com a eina necessària per al seu desenvolupament personal, per tal d'arribar a ser una persona gran vàlida a la societat.

▼
Despertar l'interès de l'infant per aprendre.

▼
Introduir l'activitat parlant sobre el fet d'anar a l'escola. Derivar el diàleg per centrar-lo en la seva escola, i segons a aquesta se n'inventarà entre tot el grup una de nova.

de 6 a 12 anys

● Activitat

Valoreu la vostra escola

En un costat de la sala trobeu un tros de paper d'embalatge amb el títol:
COSES QUE M'AGRADEN DE L'ESCOLA.

i en un altre costat un que diu:
COSES QUE NO M'AGRADEN DE L'ESCOLA.

1. Penseu 4 coses per cada pregunta i escriviu o dibuixeu cada una de les respostes en un tros de paper.
2. Podeu enganxar les vostres respostes en el paper d'embalatge corresponent.
3. Mirareu com han quedat els dos murals i llegireu quines idees s'han apuntat (les respostes que siguin iguals poden col·locar-se juntes).
4. A partir d'aquí podeu veure si tot el grup està d'acord amb el resultat obtingut, i parlar sobre les coses que s'haurien de canviar, com es podrien conservar els aspectes positius i com millorar els negatius, etc.

■ Deure

A l'escola aprenc moltes coses que m'ajuden a créixer i que necessitaré saber quan sigui gran.

Així que he de saber aprofitar tot allò que ens ensenyen els i les mestres, els companys i companyes, i reconèixer aquelles coses que no entenc perquè m'ho puguin explicar millor.

Indicacions ▼

▼
Treballar en direcció al reconeixement de l'educació per part de l'infant com a eina necessària per al seu desenvolupament personal, per tal d'arribar a ser una persona gran vàlida a la societat.

▼
Despertar l'interès de l'infant per aprendre.

▼
Reconèixer i assumir la responsabilitat que tenen quant al seu procés educatiu.

▼
Es pretén generar un debat al voltant de la seva escola, per tal que els infants expressin allò que els agrada, el que no els agrada, hi reflexionin i aportin possibles solucions al que és millorable.

La dinàmica té la intenció de donar impuls al debat, en el sentit que permet estructurar les idees del grup de forma visual i senzilla per tal de treballar posteriorment sobre elles.

● Activitat

La situació educativa al món.

- A. En petits grups busqueu informació sobre el «grau d'alfabetització» de cada continent.
 - B. Representeu les dades obtingudes en un mapamundi i compareu els resultats.
- A què penseu que són degudes aquestes xifres?, quines creieu que han pogut ser les causes d'aquesta situació?
 - Quines conseqüències pot provocar en un futur?
 - Quines mesures es podrien prendre?
 - L'educació és un dret o és un deure?

■ Deure

L'educació representa una peça clau en la construcció de les persones com a membres actius de la societat. Nosaltres tenim el deure de ser responsables de la nostra educació, aprofitant tot allò que ens ensenyen, i alhora hem de ser capaços d'ensenyar tot el que sapiguem als altres.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Treballar en direcció al reconeixement de l'educació per part dels nois i noies com a eina necessària per al seu desenvolupament personal per tal d'arribar a ser membre útil de la societat.

▼
Despertar l'interès de l'infant per aprendre.

▼
Reconèixer i assumir la responsabilitat que tenen pel que fa al seu procés educatiu.

▼
Aquest treball de recerca vol esdevenir un punt de reflexió quant a la situació de l'educació a escala mundial. L'objectiu és desenvolupar un debat entre el grup a partir dels resultats de l'exercici i respostes dels participants. Seria interessant facilitar informació sobre com trobar les dades que es demanen.

BLOC 9

Dret a ser educat per a la pau

Hi ha nens i nenes arreu del món. Som de diferents llocs i tenim costums, jocs, diversions i menjars diferents. Tots tenim dret a ser amics de qui vulguem, tots som infants.

Hem d'estar protegits contra les pràctiques que fomentin la discriminació racial, religiosa o de qualsevol altra mena. Per això hem de ser educats en un esperit de comprensió, tolerància, amistat entre els pobles, pau i fraternitat universal. Nosaltres ens comprometem a dedicar les nostres aptituds i energies al servei de totes les persones.

Art. 29 Objectius de l'educació

Els estats convenen que l'educació ha d'orientar-se al desplegament de la personalitat i les aptituds de l'infant, a fi de preparar-lo per a una vida adulta activa, i que ha d'infondre-li el respecte als drets humans fonamentals, el respecte envers els seus pares, la seva llengua i el seu entorn natural, i el respecte als seus valors culturals i nacionals tant com els de les altres civilitzacions.

● Activitat

Avui al matí han explicat a la ràdio que necessiten l'ajuda de tots els nens i nenes del món, perquè s'ha perdut el colom de la pau i no el troben. Es veu que estava una mica trist perquè encara hi ha moltes guerres al món. I com sabeu, el colom de la pau és molt important perquè tothom pugui viure feliç.

Potser està amagat pel vostre entorn. Organitzeu-vos en grups i aneu a buscar-lo.

Cal organitzar un petit joc de pistes, adaptat a l'edat, per al vostre entorn. Els més petits, per exemple, poden anar seguint les petjades que ha anat deixant el colom (les podeu fer de paper i enganxar-les pel terra, o pintar-les amb guix). Els més grans poden seguir un mapa a l'estil dels mapes del tresor, es poden fer recorreguts diferents que finalitzen tots al mateix lloc. Es poden introduir preguntes en les diferents pistes que ajudin a pensar sobre el tema.

■ Deure

Per poder viure en pau cal que no hi hagi guerres arreu del món i que ningú no passi gana, però també són necessàries d'altres coses en les quals jo puc ajudar, com ara:

Aprendre estimar tothom tal com és, intentar no barallar-me amb les persones que estimo i ajudar-les en allò que pugui, i sobretot demostrar que volem el mateix per a tots i totes els nens i nenes del món.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
Reconèixer l'existència de problemàtiques arreu del món que amenacen la pau mundial i el futur de la humanitat en general. Hem d'entendre que ens afecta a totes les persones i que tots i totes podem fer coses per evitar-ho.

▼
Transmetre un esperit de comprensió, fraternitat i solidaritat universal, que desperti sentiments i actituds de compromís vers la lluita per un futur millor on els nens i les nenes visquin en pau i harmonia, solidaris i units.

▼
A partir del que simbolitza el colom, podem anar parlant de les coses, de les actituds que hem de tenir les persones, com podem contribuir en favor de la pau.

de 6 a 12 anys

● Activitat

Missatges de pau

Els infants haurien de ser educats en esperit de comprensió, tolerància, amistat entre els pobles, pau i fraternitat universal, però en molts casos això no és així.

- A través de la premsa, la televisió, etc., ens arriben contínuament notícies i imatges de nens i nenes que pateixen fam, que moren, que viuen en guerra. Busca una notícia que reflecteixi una situació en la qual no sigui respectat el dret que estem treballant i comenta-la amb la resta de companys i de companyes.
- Escrivim el nostre missatge de PAU i el pengem per al nostre entorn per tal de fer-lo arribar al major nombre de persones (podem utilitzar cartolines, paper d'embalar, pintura, ceres, rotuladors, etc.).

■ Deure

Molts infants viuen en països en guerra, passen gana, moren... Totes aquestes coses no m'han de deixar indiferent, ja que també m'afecten.

Nosaltres hem de sentir-nos solidaris amb les persones que pateixen, treballar per la pau al món i contribuir en tot allò que puguem per millorar-ho.

Indicacions ▼

▼
Reconèixer l'existència de problemàtiques arreu del món que amenacen la pau mundial i el futur de la humanitat en general. Hem d'entendre que ens afecta a totes les persones i que tots i totes podem fer coses per evitar-ho.

▼
Transmetre un esperit de comprensió, fraternitat i solidaritat universal, que desperti sentiments i actituds de compromís vers la lluita per un futur comú en què els nens i nenes visquin en Pau i harmonia, solidaris i units.

▼
Amb la primera part de l'activitat es pretén que l'infant conegui la situació en què viuen nens i nenes d'altres realitats per tal de generar un sentiment de comprensió i solidaritat vers aquests, mitjançant la reflexió personal i el diàleg amb el grup.

La segona part vol esdevenir un exemple d'allò que ells com a infants poden fer per la Pau i alhora té la intenció de motivar i engrescar els mateixos infants perquè adoptin actituds i desenvolupin accions solidàries.

● Activitat

- En grups reduïts poseu-vos en contacte amb una organització, associació o entitat que treballi temes relacionats amb la pau (cooperació internacional, solidaritat, justícia social,...).
- Recopileu informació sobre aquesta organització, associació o entitat a partir, per exemple, d'entrevistes amb responsables, demanant fullets informatius i publicacions de l'associació, entre d'altres coses que se us ocorrin.
- Parlar-ne i contrastar-ho.

Es pot fer amb un vídeo que podeu filmar vosaltres, amb una explicació parlada, amb una representació teatral, amb un mural, etc. Escolliu aquella o aquelles que més us convinguin o agradin.

■ Deure

La informació que ens arriba sobre guerres, fam, malalties, arreu del món, denota que la pau mundial es troba amenaçada i que les desigualtats entre els rics i els pobres són cada vegada més grans.

Tenim, doncs, el deure de cooperar amb la lluita per a la defensa de la pau mundial i treballar perquè la nostra solidaritat sigui la de l'altruisme contra l'egoisme, la de l'èxit col·lectiu davant el profit individual.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Reconèixer l'existència de problemàtiques arreu del món que amenacen la pau mundial i el futur de la humanitat en general. Hem d'entendre que ens afecta a totes les persones, i que tots i totes podem fer coses per evitar-ho.

▼
Transmetre un esperit de comprensió, fraternitat i solidaritat universal, que desperti sentiments i actituds de compromís vers la lluita per a un futur comú en què els nens i nenes visquin en pau i harmonia, solidaris i units.

▼
Aquest treball d'aprofundiment té la intenció de donar a conèixer diferents organitzacions compromeses amb la lluita per a la pau al món i el treball que aquestes duen a terme, entenent-les com a canals de participació per a la defensa dels valors de la pau i com preservar-la.

BLOC 10

Dret al joc i l'esbarjo

Els nens i les nenes tenim dret a jugar, perquè jugant i inventant coses aprenem molt.

Hem de gaudir de jocs i esbarjos, i hem de poder fer-ho lliurement. La societat i les autoritats públiques han de protegir aquest dret i animar i promoure les iniciatives que puguin satisfer-lo.

Art. 31 Esbarjo, jocs i activitats culturals

L'infant té dret a l'esbarjo, al joc i a participar en activitats artístiques i culturals.

● Activitat

*A tots i a totes ens agrada molt jugar ...
Quan ho feu?, on ho feu?, a quines i amb quines
coses jugueu?*

CONSTRUCCIÓ D'UNA JOGUINA: «BOLITXE»

Necessiteu una ampolla petita d'aigua o refresc de plàstic, el tap de l'ampolla, paper per dibuixar, colors per pintar, gomets per enganxar i decorar i un tros de corda o fil gruixut.

- 1r** L'ampolla us l'hauran de tallar per la meitat i utilitzareu la part del cul. També us faran un foradet al tap i un altre a la part de sota de l'ampolla.
- 2n** Fareu un dibuix en un tros de paper que després enganxareu al voltant de l'ampolla amb els gomets.
- 3r** Passareu el tros de corda pel forat de l'ampolla i el fareu arribar fins al tap.

Ara ja podeu jugar: intenteu collar el tap dins l'ampolla!

■ Deure

Una de les coses que més m'agrada fer és jugar, amb els meus amics i amigues i amb les meves joguines també.

Haig de saber jugar amb tothom i tenir cura dels jocs i joguines que faig servir.

fins a 6 anys

Indicacions

▼
Reconèixer i valorar el fet de jugar com a eina d'aprenentatge, el qual ha d'anar unit a l'educació.

▼
Treballar els conceptes de «joc» i de «temps lliure», i la relació que s'estableix entre els dos.

▼
Introduïrem el taller de construcció del «bolitxe» a partir d'una xerrada amb els infants sobre el fet de jugar, les preguntes plantejades poden servir de guia. El taller, per si mateix, pretén oferir la possibilitat als nens i a les nenes de construir-se la seva joguina amb material de reciclatge.

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

▼
Reconèixer i valorar el fet de jugar com a eina d'aprenentatge, el qual ha d'anar unit a l'educació.

▼
Treballar els conceptes de «joc» i de «temps lliure», i la relació que s'estableix entre els dos.

▼
Ofertir alternatives de temps lliure infantil.

▼
Identificar les diferents opcions de temps lliure que el seu barri o municipi els ofereix i engrescar els infants a participar-hi.

● Activitat

1. Informeu-vos sobre els centres de temps lliure que hi ha al vostre barri o municipi, i feu una enquesta sobre aquests.

Per ordenar les dades pots fer servir una graella similar a aquesta:

Nom del centre	Adreça	Telèfon de contacte	Horari	Tipus d'activitat

2. Compara la teva graella amb les de la resta del grup i si tu participes en algun centre de temps lliure explica als teus companys i companyes què és el que feu, com és la gent que hi va, com t'ho passes quan hi ets, etc.

■ Deure

És important anar a l'escola, però també ho és jugar i aprofitar el temps lliure que tenim per fer aquelles coses que ens agraden.

Hem d'aprendre a gaudir del nostre temps lliure de forma solidària i responsable.

● Activitat

Què fem en el nostre temps lliure?

- En grup confeccioneu una llista de les coses que feu o podeu fer en el vostre temps lliure pensant també en els espais concrets destinats a les activitats de lleure.
- Distribuïu-vos en petits grups i escolliu de 4 a 6 idees de la llista que s'hagin apuntat.
- Reportatge fotogràfic sobre el nostre temps lliure:
 1. Fotografieu els espais i les escenes del nostre temps lliure que heu escollit de la llista col·lectiva.
 2. Exposeu el vostre treball, junt amb el de la resta de grups, amb un mural en el qual, a més de mostrar les fotografies fetes, també anotareu les vostres impressions, reflexions, opinions, sobre el que heu vist.

Les fotografies han d'anar acompanyades de petites reflexions aportades pel grup.

Podem convidar persones del nostre entorn a veure l'exposició fotogràfica.

■ Deure

Tots els infants hem de poder gaudir de jocs i recreacions que afavoreixin el nostre procés educatiu. Nosaltres, doncs, tenim el deure de valorar de forma responsable les diferents possibilitats del nostre temps lliure i de reconèixer aquelles que aportin qualitat al nostre desenvolupament personal.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Reconèixer i valorar el temps de lleure com a eina d'aprenentatge, el qual ha d'anar unit a l'educació.

▼
Treballar els conceptes de «joc», de «temps lliure» i «oci», i la relació que s'estableix entre els dos.

▼
Ofertir alternatives de temps lliure per a nois i noies.

▼
Treball d'anàlisi sobre el temps lliure dels nois i noies. A partir de la tècnica de la «pluja d'idees» es confeccionarà la relació d'escenes o espais a retratar. L'exposició en forma de mural ha de servir com a eina de suport d'un debat entorn de la temàtica de l'oci i el temps lliure.

BLOC 11

Dret a no ser explotat

Els nens i les nenes sabem que no ens han de pegar ni agredir. Igualment sabem que no tenim edat d'anar a treballar, com fan els adults. Volem també que no s'aprofitin de nosaltres.

La violència es pot exercir per tot arreu, a l'escola, a la família, al carrer... Quan som maltractats, amenaçats o violentats hem de poder dir-ho i trobar ajuda.

Tenim dret a ser protegits de qualsevol tipus d'explotació. També tenim dret que se'ns protegeixi de les drogues i altres substàncies psicotròpiques i de la nostra possible participació en la producció i el tràfic d'aquesta mena de substàncies.

El nostre cos ens pertany, ningú no en pot disposar. Tenim dret a dir no i que la societat i les autoritats públiques ens protegeixin de qualsevol forma d'explotació sexual.

Art. 32 Treball dels menors

És obligació de l'Estat protegir l'infant contra l'acompliment de qualsevol treball nociu per a la seva salut, educació o desenvolupament. Cal fixar edats mínimes d'admissió al treball i reglamentar-ne les condicions.

Art. 33 Ús i tràfic d'estupefaents

És un dret dels infants ser protegits contra l'ús d'estupefaents i substàncies psicotròpiques; i els estats prendran mesures per impedir que estiguin involucrats en la producció i distribució d'aquesta mena de substàncies.

Art. 34 Explotació sexual

És dret de l'infant ser protegit contra l'explotació i l'abús sexual, incloent-hi la prostitució i la participació en espectacles o produccions pornogràfiques.

Art. 35 Segrest, venda i tràfic d'infants

L'Estat té l'obligació d'adoptar totes les mesures necessàries per a prevenir el segrest, la venda o el tràfic d'infants.

Art. 36 Altres formes d'explotació

És obligació de l'Estat protegir l'infant de totes les altres formes d'explotació no considerades en els quatre articles anteriors.

● Activitat

QUÈ ESTÀ PASSANT?

A partir de diferents fotografies que reflecteixin situacions quotidianes en què d'alguna forma s'estigui explotant a l'infant, per exemple infants treballant.

- Quantes persones apareixen a la fotografia?
- Qui penses que són?
- Què estan fent?
- Com penses que se senten?
- Què podríem fer si fóssim aquell nen o nena?
- Què hauria de fer la persona gran?

■ Deure

Quan algú, sigui qui sigui, ens fa mal o ens fa fer coses que no volem, hem de saber dir que NO i buscar ajuda explicant el que ens passa.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
L'infant ha de ser protegit contra tota mena de maltractaments o explotació. Cal vetllar perquè tingui un desenvolupament físic, mental i ètic adequats.

▼
Hi ha diferents tipus de maltractaments: psíquic, sexual, físic, laboral, etc.

▼
Dotar d'eines l'infant per «aprendre a dir que no» en els contextos que tenen a veure amb el seu cos i intimitat i, en general, amb la defensa dels seus drets.

▼
Treball de la capacitat empàtica que permeti generar actituds i comportaments de solidaritat i compromís vers els infants que viuen situacions d'explotació o maltractaments de qualsevol mena.

▼
Les preguntes plantejades poden servir de guia per comentar les fotografies i reflexionar sobre la situació.

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

▼
Cal que els infants, els nens i les nenes estiguin protegits contra tota mena de maltractaments o explotació. Cal vetllar perquè tinguin un desenvolupament físic, emocional, mental i ètic adequats.

▼
Hi ha diferents tipus de maltractaments: psíquic, sexual, físic, laboral, etc.

▼
Dotar d'eines l'infant per «aprendre a dir que no» en els contextos que tenen a veure amb l'abús i l'explotació i, en general, amb la defensa dels seus drets.

▼
Aprendre a reconèixer situacions d'explotació i de manca de drets.

● Activitat

Aprenents d'advocats

Calen quatre targetes escrites amb el contingut que exposem seguidament. Repartiu les targetes del joc i llegiu-les atentament. Després feu petits grups i penseu, segons el vostre criteri, quins són els drets dels infants recollits en aquest bloc que corresponen a cada targeta. Penseu si són respectats o no.

Targeta 1

Des dels 8 anys treballo en una fàbrica de catifes. No vaig a l'escola perquè estic a la fàbrica. Ara tinc dotze anys i l'amo diu que com que sóc més gran he de treballar més hores.

Targeta 2

Als 7 anys els meu pare em tractava malament, m'insultava i em ridiculitzava davant d'altres persones i em feia fer coses que no m'agradaven i em feien sentir molt trist.

Targeta 3

Tinc 10 anys i m'agrada molt anar a l'escola. Cada dia ajudo els meus pares a treballar al camp i tinc cura dels meus germans petits, però em costa molt fer els deures perquè a la nit estic molt cansada i m'adormo.

Targeta 4

A mi el que més m'agrada es veure la televisió, el que més m'agrada són els dibuixos animats i els films de policies amb moltes baralles, trets i morts. Els meus pares s'enfaden una mica i no em deixen veure-les, però jo les miro quan no són a casa.

■ Deure

De vegades els infants vivim situacions en les quals adults o persones més grans abusen de nosaltres, aprofitant-se de la nostra fragilitat.

Els nens i nenes hem d'impedir que això succeeixi, evitant que abusin de nosaltres i protestant quan veiem que ho fan a d'altres nens i nenes.

● Activitat

Una història inacabada...

- 1r** Llegiu atentament la situació que se us planteja i penseu què faríeu vosaltres o què s'hauria de fer en un cas com el d'en Pau.
- 2n** Agrupeu-vos amb 3 o 4 persones i parleu sobre la situació: tots els components del grup faríeu el mateix?
- 3n** Escolliu un final per a la història coherent amb les conclusions de la discussió.
- 4er** Prepareu una representació de la situació i escenifiqueu-la davant de la resta de grups.
- 5er** Mentre els altres grups escenifiquen observeu quin és el comportament dels personatges i quins podrien ser els arguments que donen suport a la decisió final.
- 6rt** Poseu en comú les vostres opinions sobre el que penseu i heu vist. Podeu anar apuntant les raons que van sortint per fer-ho o per no fer-ho.

El cas d'en Pau

En Pau té 16 anys i de tant en tant consumeix haixix, en realitat menys del que voldria, ja que normalment no té gaires diners i no en pot comprar. L'última vegada que en va comprar li van oferir de passar «costo» a l'institut a canvi de poder fumar gratis o més barat que la resta. Potser era la forma de poder fumar més sovint del que ho feia ara, però en Pau tenia dubtes, no sabia què fer. Finalment va decidir...

■ Deure

Hi ha diferents formes d'abús o maltractament infantil i juvenil, com el treball de menors, l'abús sexual, el maltractament físic, els quals impedeixen que l'infant es desenvolupi de manera adequada.

Com a joves tenim el deure d'evitar situacions en què s'aprofitin de nosaltres o dels altres, i no hem de contribuir mai en l'abús a tercers.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

- ▼ Cal que els infants i els joves estiguin protegits contra tota mena de maltractaments o d'explotació. Cal vetllar perquè tinguin un desenvolupament físic, mental i ètic adequats.
- ▼ Hi ha diferents tipus de maltractaments: psíquic, sexual, físic, laboral, etc.).
- ▼ Dotar d'eines l'infant per «aprendre a dir que no» en els contextos que tenen a veure en aquest cas amb les drogues i, en general, amb la defensa dels seus drets.
- ▼ Treball de la capacitat empàtica que permeti generar actituds i comportaments de solidaritat i compromís vers els infants que viuen situacions d'explotació o maltractament de qualsevol mena.
- ▼ Centre d'interès de l'activitat: l'ús i el tràfic de drogues infantil i juvenil.

BLOC 12

Dret a expressar-se

Els nens i les nenes tenim el dret a dir el que pensem sobre les coses sense molestar ningú.

Guiats pels nostres pares descobrirem què és la llibertat d'opinió i la llibertat de pensament. Gaudirem de la nostra llibertat de consciència, religió i pensament respectant els drets dels altres i la societat en general.

Art. 12 L'opinió de l'infant

L'infant té dret a expressar la seva opinió i que aquesta sigui tinguda en compte, en totes les qüestions i procediments que l'afectin.

Art. 13 Llibertat d'expressió

Tot infant té dret a cercar, rebre i difondre informacions i idees de tota classe, sempre que això no perjudiqui els drets dels altres.

Art. 14

Llibertat de pensament, consciència i religió

L'infant té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió sota el guiatge dels seus pares, d'acord amb el desenvolupament de les seves facultats, i de conformitat amb les limitacions establertes per la llei.

● Activitat

Escoltem, sentim i pintem...

La música ens pot dir moltes coses si l'escoltem amb atenció.

Triarem una música que agradi a tot el grup i en farem una audició. Després pintarem un mural representant allò que ens ha inspirat la música, les coses que ens ha fet sentir, les coses que creiem que ens vol explicar, etc. Per fer el mural, utilitzarem paper d'embalatge i pintura de dits.

■ Deure

Jo puc explicar el que penso de les coses i és important que ho faci, però he d'aprendre a fer-ho de forma que no molesti les altres persones.

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
Fer que l'infant sigui conscient del seu dret a cercar, rebre i difondre qualsevol tipus d'idea, sempre que aquesta no perjudiqui els drets dels altres, com a eina de reivindicació de la seva ciutadania.

▼
Desenvolupar el dret a l'expressió.

▼
Ofereix a l'infant l'oportunitat d'expressar i exterioritzar creativament el que sent.

▼
L'activitat cal que es dugui a terme en un ambient que estimuli el treball reflexiu i creatiu. Seria bo fer una petita introducció sobre l'activitat i que el grup fos qui triés la música.

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

▼
Fer que els nens i les nenes siguin conscients del seu dret a cercar, rebre i difondre qualsevol tipus d'idea, sempre que aquesta no perjudiqui els drets dels altres, com a eina de reivindicació de la seva ciutadania.

▼
Desenvolupar el dret a l'expressió.

▼
Oferir a l'infant l'oportunitat d'expressar i exterioritzar creativament el que sent, mitjançant la tècnica de realització d'escultures amb material de reciclatge. És important executar les dues parts de l'activitat, ja que entindrem la realització d'escultures com a forma d'expressió de les seves idees vers un tema i l'exposició dels treballs com a mitjà de difusió d'aquestes.

● Activitat

Fent d'escultors, expressem el que sentim

Per fer les escultures cal que durant uns dies entre tot el grup recopileu diversos materials de reciclatge (pots, llaunes, robes, cordills, etc.).

Utilitzarem aquest material per a fer les nostres escultures, les quals han de representar el que sentim amb relació a un tema d'actualitat que nosaltres escollim. Posarem un títol a cadascuna de les nostres creacions.

Amb les escultures podem fer una exposició i convidar familiars i amics perquè vinguin a veure-la.

Les escultures poden fer-se sobre altres temàtiques, com ara el que els inspira una foto o una música, el que senten en aquell moment, una experiència viscuda, una problemàtica sorgida en el propi grup, etc.

■ Deure

Nosaltres ens hem d'informar sobre totes les coses que ens interessin i expressar tot allò que pensem, però hem d'aprendre a fer-ho de forma respectuosa per no molestar la resta de persones.

● Activitat

Taller de creació literària

Oferir dues paraules perquè els nois i les noies inventin una història a partir d'aquestes paraules, de forma espontània i natural. Pot ser interessant que siguin idees relacionades amb el propi grup, coses de l'entorn immediat, l'actualitat, etc.

A partir de les dues idees o paraules proposades, en grups de 5-6 persones inventeu un conte o una petita història.

Cada membre del grup construirà una part del conte, de forma que una persona el començarà i els altres l'aniran completant fins que l'últim l'acabi. Recordeu les premisses inicials a l'hora d'inventar la història i confieu en les primeres idees que se us acudeixin, perquè sempre solen ser les més enginyoses!

Després podeu llegir els contes de tots els grups i comentar què us han semblat.

■ Deure

El desenvolupament del dret a l'expressió representa una forma de reivindicar la nostra ciutadania. Tenim, doncs, el deure d'expressar les nostres idees sense perjudicar els drets dels altres.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Fer que els joves siguin conscients del seu dret a cercar, rebre i difondre qualsevol tipus d'idea, sempre que aquesta no perjudiqui els drets dels altres, com a eina de reivindicació de la seva ciutadania.

▼
Desenvolupar el dret a la llibertat d'expressió.

▼
Oferir als joves l'oportunitat d'expressar i exterioritzar creativament el que senten, mitjançant la creació literària.

▼
Treball cooperatiu.

▼
El debat posterior estimularà que els nois i les noies expressin el que senten i pensen, després d'haver llegit els contes de tots els grups.

BLOC 13

Dret a tenir accés a una informació adequada

Els nens i les nenes volem saber com són les coses i què passa en el món. Volem que els grans ens parlin clar i ens informin bé.

Els infants tenim dret a conèixer, a tenir accés a totes les informacions que ens ajudin a desenvolupar-nos socialment, físicament i intel·lectualment.

Article 17

Els mitjans de comunicació social compleixen un paper important pel que fa a la difusió d'informació destinada als infants, que tingui com a finalitat: promoure el seu benestar moral, el coneixement i la comprensió dels pobles i que respecti la cultura de l'infant. L'Estat té l'obligació de prendre mesures de promoció respecte a això i protegir l'infant contra tota informació i material perjudicial per al seu benestar.

● Activitat

El meu espai de jocs

Ja sabeu a on anireu d'excursió aquest any?

Hi ha contes al vostre espai de jocs? Quan us els mireu, els contes?

Quins contes hi ha?

Qui prepara el menjar? Qui ha decidit com us heu de portar a la taula?

Si us feu mal, què heu de fer? Ja sabeu a on cal anar?

Penseu amb els vostres companys i companyes totes les preguntes sobre el vostre espai de jocs que pugueu imaginar. Convideu les persones grans que vulguin i els feu totes aquestes preguntes.

Quan estigueu ben informats podeu fer dibuixos i ensenyar-los als amics i amigues perquè també ho puguin saber.

■ Deure

M'agrada molt que els grans m'expliquin moltes coses. Em sembla que ells també volen que jo expliqui el que faig, les coses que m'agraden i les que no m'agraden .

fins a 6 anys

▼ Indicacions

▼
Cal treballar en direcció a desenvolupar la funció de la informació, la qual permet a cadascú trobar el seu lloc a la societat, desenvolupar una reciprocitat d'informacions entre els infants i el seu entorn. Hi ha tres eixos d'acció: cercar la informació (informar-se), rebre la informació (estar informat) i respondre a la informació (informar).

▼
Es tracta d'oferir-li elements que li permetin relacionar-se amb el seu entorn, orientar-se, comprendre i organitzar-se. Les primeres informacions són les més properes: la casa, l'escola, el barri, el municipi. Com utilitzar-les? quines potencialitats hi ha?

de 6 a 12 anys

▼ Indicacions

▼
Cal treballar en direcció a desenvolupar la funció de la informació, la qual permet a cadascú trobar el seu lloc a la societat, desenvolupar una reciprocitat d'informacions entre els nens i les nenes i el seu entorn. Hi ha tres eixos d'acció: cercar la informació (informar-se), rebre la informació (estar informat) i respondre a la informació (informar).

▼
Analitzar la situació dels drets dels nens i les nenes a la nostra societat. Observar quina importància hi donen els mitjans de comunicació i el públic en general.

● Activitat

Recull de notícies

Escolliu un tema que us agradi, un exemple poden ser els drets dels infants. A partir d'aquí cerqueu notícies en els diaris, les revistes, la ràdio, la televisió, a Internet, etc.

Heu de llegir o escoltar les notícies i comentar-les amb els vostres companys i companyes. Les podeu classificar, per exemple, pel tipus de dret de què tracten o si ha estat respectat el dret o no.

Després podeu fer en grups de 3 o 4 nens i nenes, un o més murals grans amb tota la informació i ensenyar-ho a altres companys i companyes.

■ Deure

Cada dia ens arriba molta informació, a l'escola, a casa, a la televisió, a les revistes, a la ràdio...

Hem d'aprendre a llegir bé i a escoltar, a preguntar les coses que no entenem, a donar la nostra opinió. I el més important de tot, a dialogar amb els altres.

● Activitat

Confeccionar un diari

Observeu les diferents sessions d'un diari, feu grups i repartiu-vos les feines i els temes: editorial, reportatges, cultura, internacional, societat, esports, etc.

Cada grup ha de proposar les notícies que vol tractar i entre tots es decideix l'espai per a cadascuna. Cerqueu informació sobre els temes, feu petites investigacions i contrasteu-les.

També podeu fer fotos o dibuixos per a il·lustrar les vostres notícies.

Si coneixeu algun periodista podeu convidar-lo perquè us ajudi a planificar la feina o a aclarir els dubtes que tingueu.

Un cop les notícies estan elaborades, podeu enganxar-les en fulls DIN A3 per anar confeccionant el diari. Després podeu fer-ne fotocòpies per intercanviar amb els vostres companys i companyes.

■ Deure

La informació és una eina que ens porta a desenvolupar la nostra ciutadania i la de totes les persones.

Tenim, doncs, el deure de no ser només consumidors, hem de ser també creadors i transmissors de la informació.

de 12 a 18 anys

▼ Indicacions

▼
Cal treballar en direcció a desenvolupar la funció de la informació, la qual permet a cadascú trobar el seu lloc a la societat, desenvolupar una reciprocitat d'informacions entre els nois i les noies i el seu entorn. Hi ha tres eixos d'acció: cercar la informació (informar-se), rebre la informació (estar informat) i respondre a la informació (informar).

▼
És important que hi hagi un debat entre els nois i les noies. Això ens permetrà percebre a través de les seves expressions espontànies o de les seves preguntes, el que saben de l'actualitat, les seves preocupacions, la seva opinió sobre els temes de cada dia. Així pot sorgir el que ells volen comunicar i, alhora, animar-los a fer un diari.

BLOC 14

Els drets que volem tenir

El 20 de novembre de 1989, després de molts anys de treball, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la Convenció dels Drets del Infants.

Aquest document consta de 54 articles que expliquen detalladament els drets individuals que tenen la infància i l'adolescència (fins als 18 anys) de poder desenvolupar plenament les seves possibilitats, sense patir fam, pobresa, negligència, explotació o altres injustícies.

Molts nens, nenes i adolescents de tot el món també treballen com vosaltres per defensar els seus drets:

- Es va transmetre el Missatge del Fòrum de la Infància, llegit el 8 de maig de 2002, davant la Sessió Especial a Favor de la Infància de l'Assemblea de les Nacions Unides.
- Els delegats que van poder parlar i explicar el que ells i elles pensaven, foren: la Gabriela Azurduy Arrieta, de 13 anys, de Bolívia, i l'Audrey Cheynut, de 17 anys, de Mònaco.

Aquí teniu el que van dir:

- Som els nens i les nenes del món.
- Som víctimes de l'explotació i de l'abús.
- Som els nens i les nenes del carrer.
- Som els nens i les nenes de la guerra.
- Som les víctimes i els orfes del VIH/sida.
- Se'ns nega una educació de qualitat, com també uns bons serveis de salut.
- Som víctimes de la discriminació política, econòmica, cultural i religiosa i del medi ambient.
- Som els nens i les nenes les veus dels quals no s'escolten i no es tenen en compte.
- Volem un món adient a les necessitats dels nens i les nenes, perquè un món adient a les nostres necessitats és un món adient per a tothom.

En aquest món veiem:

Respecte pels drets dels infants:

- governs i adults que tenen un veritable compromís amb els drets dels infants i que porten a terme la Convenció dels Drets dels Infants per a tots els nens i les nenes del món
- seguretat per als nens i les nenes en les seves famílies, comunitats i nacions.

Un final a l'explotació, l'abús i la violència:

- Lleis que protegeixin els nens i les nenes de l'explotació i l'abús, que s'han de millorar i tothom les ha de respectar
- Centres i programes que ajuden a reconstruir la vida de les víctimes.

Un final a la guerra:

- els líders mundials han de resoldre els conflictes a través d'un diàleg pacífic, enlloc d'utilitzar la força
- refugiats i víctimes infantils de la guerra a qui es protegeix de totes les formes possibles i que tenen les mateixes possibilitats que la resta de nens i nenes
- desarmament, eliminació del comerç d'armes i el final a l'abús dels nens soldats.

Serveis de salut:

- medicaments a preus assequibles i tractament per a tots els nens i nenes
- associacions fortes i responsables creades entre tots per promoure una salut millor per als nens i les nenes.

Desaparició del VIH/sida:

- sistemes educatius que incloguin programes de prevenció de la sida.
- exàmens gratuïts i centres d'orientació
- informació sobre VIH/sida assequible i gratuïta
- els orfes de la sida i els infants que viuen amb el VIH/sida i que gaudeixen de les mateixes oportunitats.

La protecció del medi ambient:

- conservació i rescat dels recursos naturals
- consciència de la necessitat de viure en ambients saludables i favorables al nostre desenvolupament
- entorns assequibles als nens i les nenes amb necessitats especials.

Veiem la fi del cercle viciós de la pobresa:

- els comitès antipobresa que cerquen la transparència en les despeses i presten atenció a totes les necessitats dels nens i les nenes.
- la fi del deute que impedeix el progrés dels nens i les nenes.

Educació:

- igualtat d'oportunitats i accés a una educació de qualitat que sigui gratuïta i obligatòria
- entorns escolars en què els nens i les nenes se sentin feliços d'aprendre
- educació per a la vida, que vagi més enllà del pla acadèmic i que inclogui lliçons de comprensió, de drets humans, de pau i de ciutadania activa.

de 0 a 6 anys

de 6 a 12 anys

de 12 a 18 anys

Participació activa dels nens i les nenes:

- major consciència i respecte entre les persones de totes les edats sobre els drets que tenen els nens i les nenes a participar totalment i significativament d'acord amb l'esperit de la Convenció dels Drets dels Infants
- l'actuació activa dels nens i nenes en la presa de decisions en tots els nivells i en la planificació, la implementació, el monitoratge i l'avaluació en tots els assumptes que afecten els drets dels nens i les nenes.

Exigim una participació activa en la lluita pels drets dels nens i les nenes.

A la vegada que prometem donar suport a les accions que vostès prenguin en nom dels nens i les nenes, els demanem que es comprometin i emparin les accions que nosaltres prenguem: perquè els nens i les nenes del món són mal interpretats.

Nosaltres no som la font dels problemes, som els recursos que es necessiten per a resoldre'ls.

No representem una despesa, representem una inversió.

No només som gent jove, som persones i ciutadans del món.

Fins que altres no acceptin la responsabilitat que tenen amb nosaltres, continuarem lluitant pels nostres drets.

Tenim la voluntat, el coneixement, la sensibilitat i la dedicació.

Prometem que com adults defensarem els drets dels infants amb la mateixa passió amb la que ho fem ara com a nens i nenes.

Prometem tractar-nos els uns al altres amb dignitat i respecte. Prometem ser oberts i sensibles davant les nostres diferències.

Som els nens i les nenes del món i malgrat les nostres diferències, compartim la mateixa realitat.

Estem units en la nostra lluita perquè el món sigui el millor lloc per a tots. Vostès ens anomenen el futur, però també som el present.

Ara que ja coneixes algunes de les coses més importants sobre el teus drets, potser penses que falten drets que per tu són necessaris. Et convidem a pensar una estona amb els teus companys i companyes i a dibuixar o escriure totes les teves idees.

Les activitats de «descobrim els nostres drets» volen ser unes orientacions generalitzades que ens ajudin a avançar en el coneixement dels Drets de l'Infant, de la Convenció de les Nacions Unides de 1989.

ELS DRETS QUE NOSALTRES VOLEM TENIR

